Reumatoïde artritis en de huid

Reumaknobbels, vaatontsteking en andere huidbeelden

Het doel van deze folder

Deze folder is voor mensen met reumatoïde artritis en hun naasten. Je leest welke huidafwijkingen bij reumatoïde artritis horen, wat ze betekenen en hoe snel je actie onderneemt.

Vier huidbeelden bij reumatoïde artritis

Ze verschillen vooral in hoe snel je actie onderneemt.

Wat reumatoïde artritis is

Reumatoïde artritis is de meest voorkomende ziekte waarbij het afweersysteem het eigen lichaam aanvalt. Het afweersysteem richt zich tegen het slijmvlies in de gewrichten. Daardoor ontstaat een ontsteking die blijft. In Nederland hebben bijna 290.000 mensen reumatoïde artritis. Vrouwen krijgen het twee tot drie keer vaker dan mannen, en de kans neemt toe met de leeftijd.

Pijn, stijfheid en moeheid staan op de voorgrond. Een stijfheid in de ochtend die een half uur of langer duurt, vaak zelfs meer dan een uur, is een bekend teken. De reumatoloog stelt de diagnose, met onderzoek en bloedonderzoek. Hoe eerder de ontsteking wordt geremd, hoe minder blijvende schade aan de gewrichten ontstaat.

Meer dan de gewrichten

Bij ongeveer vier op de tien mensen met reumatoïde artritis doet de ziekte ook buiten de gewrichten mee. Dat komt vooral voor bij mensen die de ziekte al lang en ernstig hebben. De huid en de nagels doen het vaakst mee. Ook de ogen, longen, het hart, de zenuwen, de nieren en het bloed kunnen meedoen. De huidafwijkingen vallen in vier groepen. Hieronder lees je per groep wat je ziet en wat je doet.

Reumaknobbels

Reumaknobbels zijn de huidafwijking die het meest voorkomt bij reumatoïde artritis. Het zijn vaste, huidkleurige knobbels onder de huid, die je kunt verschuiven. Ze zitten vooral op drukplekken: de elleboog, de onderarm, de achillespees, de hiel en de voetzool. Herhaalde druk speelt een rol bij het ontstaan.

Reumaknobbels zijn goedaardig. Ze horen wel vaak bij een actievere vorm van reuma. Onder de voet geven ze extra druk. Je pedicure of podotherapeut kan de druk verminderen met vilt of een zool. Een

knobbel wordt niet weggesneden of aangeprikt. Bij gebruik van methotrexaat kunnen reumaknobbels toenemen. Gaat een knobbel open, raakt hij ontstoken of groeit hij snel, laat hem dan bekijken.

Vaatontsteking

Bij een vaatontsteking zijn de wanden van de kleine of middelgrote bloedvaten ontstoken. Dat heet vasculitis. Het komt vooral voor bij mensen die al langer dan tien jaar reumatoïde artritis hebben.

- kleine puntbloedinkjes rond de nagelriem of bij de vingertop
- kleine rode of paarse puntjes op de huid die niet wegdrukken
- diepere, pijnlijke zweren, vaak aan het onderbeen of bij de enkel

Een vaatontsteking is een teken van een ernstige vorm van reuma. Neem binnen enkele dagen contact op met je huisarts of reumatoloog. Wordt een plekje zwart, bel dan dezelfde dag.

Een zweer met een paarse rand

Pyoderma gangrenosum is zeldzaam. Het begint vaak als een klein, pijnlijk blaasje of knobbeltje. In dagen tot weken groeit het uit tot een diepe zweer met een paarsblauwe rand. De pijn is veel heviger dan je zou verwachten. Het komt ook voor bij ontstekingsziekten van de darm en bij ziekten van het bloed.

Deze zweer wordt groter als de huid beschadigd raakt. Laat er daarom niemand in knippen, schrapen of prikken. Dek de wond luchtig en schoon af en neem dezelfde dag contact op met je huisarts of reumatoloog.

Strengen onder de huid

Soms ontstaan er strengen onder de huid, of huidkleurige tot roodbruine plekken. Ze zitten aan beide kanten van het lichaam, vooral in de oksels, de flanken, aan de binnenkant van de dijen en aan de bovenarmen en bovenbenen. Dit heet granulomateuze dermatitis. Het wordt erger en weer beter met de reuma mee. Laat het bekijken door je arts.

Behandeling

De reumatoloog behandelt de reumatoïde artritis met medicijnen die de ontsteking remmen. De ziekteactiviteit wordt regelmatig gemeten en de behandeling wordt daarop aangepast. Het doel is dat de ziekte tot rust komt. Hoe de medicijnen je huid kunnen raken, lees je in de folder Reumamedicijnen en je huid.

Bel dezelfde dag je huisarts, of buiten kantoortijd de huisartsenpost, bij:

- een rode, warme, dikke plek met pus, een rode streep of koorts
- een wond die snel groter wordt en veel pijn doet
- een teen die koud, wit, blauw of zwart wordt
- een rood, pijnlijk oog dat lichtschuw is

Neem binnen enkele dagen contact op met je huisarts of reumatoloog bij een wondje dat na een week niet beter is, een nieuw dik, warm of pijnlijk gewricht, paarse puntjes op de huid die niet wegdrukken, of nieuwe huiduitslag of mondzweertjes.

Er is alles aan gedaan om ervoor te zorgen dat de informatie in deze folder juist is. Toch is niet elke behandeling geschikt of werkzaam voor iedereen. Je eigen arts kan je uitgebreider adviseren.

Samengesteld door dr. Annemie Galimont-Collen, dermatoloog, naar het e-book Reuma en de huid, het webinar Reuma: meer dan de gewrichten alleen! en de Toolkit Reuma en de huid (Huidopleiding, 2026). Uitgave: onlinedermatologie.nl, november 2026.